

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

D E C I Z I E

cu privire la admiterea recursului

în cauza civilă

Societății pe Acțiuni Private „Vesco” privind recunoașterea și executarea pe teritoriul Republicii Moldova a hotărârii arbitrare străine emisă de Curtea de Arbitraj Comercial Internațional pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Ucrainei la 19 iunie 2023

împotriva încheierii din 31 martie 2026 a Curții de Apel Sud, sediul Cahul,

(Dosarul nr. 2rc-21/26

NR. PIGD 2-23148036-01-2rc-17042026)

Recurs admis. Recunoașterea și executarea hotărârii arbitrale străine. Lipsa verificării efective a notificării părții în procedura arbitrală.
--

Instanța de apel: Curtea de Apel Sud, sediul Cahul (jud. E. Bancov, I. Gorlenco, A. Scripcenco)

5 august 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de avocatul Petrov Ruslan, în interesele S.R.L. „Ispan – Lux”

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Elena Croitor

Ion Munteanu, *judecători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 17 octombrie 2023 S.A.P. „Vesco” a depus cererea privind recunoașterea și executarea pe teritoriul Republicii Moldova a hotărârii arbitrare străine emisă de Curtea de Arbitraj Comercial Internațional pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Ucrainei la 19 iunie 2023, privind încasarea datoriei de la S.R.L. „Ispan – Lux”, solicitând recunoașterea hotărârii arbitrale din 19 iunie 2023, emisă de către Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Ucrainei, în cauza de arbitraj nr.45/2023 dintre S.A.P. „Vesco” și S.R.L. „Ispan – Lux”, încuviințarea executării hotărârii arbitrale din 19 iunie 2023, emisă de către Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Ucrainei în cauza de arbitraj nr.45/2023 dintre S.A.P. „Vesco” și S.R.L. „Ispan – Lux” și eliberarea titlului executoriu privind încasarea de la S.R.L. „Ispan – Lux” (IDNO XXX XXX) în beneficiul S.A.P. „Vesco” (nr. de înregistrare XXX XXX) a sumei de 66 669,83 Euro.

2. În motivarea cererii a indicat că raportul juridic litigios izvorăște din Contractul nr. 2022/55/B din 30 decembrie 2021, încheiat între părți, având ca obiect vânzarea de argilă conform specificațiilor contractuale.

3. Totodată, a reținut că părțile au convenit, prin clauza arbitrală inserată la pct. 10 al contractului, soluționarea tuturor litigiilor de către Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Ucrainei, hotărârile acesteia fiind definitive și fără drept de apel.

4. A mai invocat că, prin hotărârea arbitrală din 19 iunie 2023, tribunalul arbitral a constatat existența unei datorii rezultate din neachitarea de către S.R.L. „Ispan – Lux” a prețului bunurilor livrate de creditor și a reținut că, după inițierea procedurii arbitrale, debitorul a achitat parțial suma datorată, în cuantum de 25 000 euro. În consecință, tribunalul arbitral a dispus încasarea de la S.R.L. „Ispan – Lux” în beneficiul S.A.P. „Vesco” a sumei de 62 206,69 euro cu titlu de datorie principală restantă și a sumei de 4 463,14 euro cu titlu de compensare a taxei arbitrale, în total 66 669,83 euro.

5. A susținut că hotărârea arbitrală a devenit obligatorie la data pronunțării, respectiv 19 iunie 2023, nu a fost desființată, executarea acesteia nu a fost suspendată și nu a fost executată benevol de către debitor.

6. A susținut că litigiul privind executarea obligațiilor contractuale și încasarea unei datorii comerciale este susceptibil de soluționare prin arbitraj și nu se încadrează în

categoriile de litigii excluse de la arbitraj prin Legea nr. 23/2008 cu privire la arbitraj sau prin jurisprudența Curții Supreme de Justiție.

7. De asemenea, a menționat că recunoașterea și executarea hotărârii arbitrale nu contravin ordinii publice a Republicii Moldova.

8. Sub acest aspect, a relevat că debitorul a fost informat în mod corespunzător despre procedura arbitrală, fiind expediate notificări și acte procesuale atât prin poșta electronică, cât și prin scrisori recomandate recepționate de către acesta în cursul examinării cauzei arbitrale. Astfel, a susținut că părților le-a fost asigurat dreptul la apărare și dreptul la un proces echitabil în cadrul procedurii arbitrale.

9. În drept, cererea a fost întemeiată pe dispozițiile art. 475 și următoarele din Codul de procedură civilă, precum și pe prevederile Convenției de la New York din 10 iunie 1958 privind recunoașterea și executarea sentințelor arbitrale străine.

10. Astfel, a menționat că hotărârea arbitrală a fost pronunțată la Kiev, Ucraina, stat parte la convenția menționată, și că aceasta beneficiază de prezumția de regularitate recunoscută de jurisprudența națională.

11. Prin încheierea Curții de Apel Sud, sediul Cahul din 31 martie 2026 s-a admis cererea S.A.P. „Vesco” privind recunoașterea și executarea pe teritoriul Republicii Moldova a hotărârii arbitrale străine emisă de Curtea de Arbitraj Comercial Internațional pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Ucrainei la 19 iunie 2023, s-a recunoscut și încuviințat executarea silită pe teritoriul Republicii Moldova a hotărârii arbitrale străine emisă de Curtea de Arbitraj Comercial Internațional pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Ucrainei la 19 iunie 2023, prin care s-a încasat de la S.R.L. „Ispan – Lux” (Republica Moldova) în beneficiul S.A.P. „Vesco” (Ucraina), 62 206,69 euro din datoria principală restantă și 4 463,14 euro cu titlu de compensare a cheltuielilor pentru plata taxei de arbitraj, adică în total 66 669,83 euro.

12. Pentru a dispune astfel, Curtea de Apel Sud, sediul Cahul a reținut că cererea privind recunoașterea și executarea pe teritoriul Republicii Moldova a hotărârii arbitrale străine înaintată de S.A.P. „Vesco” întrunește toate condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 475–475¹ din Codul de procedură civilă și de Convenția de la New York din 10 iunie 1958 privind recunoașterea și executarea sentințelor arbitrale străine.

13. În acest sens, instanța a constatat că hotărârea arbitrală a fost pronunțată de Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Ucrainei, stat parte la Convenția menționată, iar cererea a fost depusă în termenul legal de trei ani, fiind însoțită de toate actele prevăzute de lege.

14. Totodată, instanța a reținut că între părți exista o convenție arbitrală valabilă, inserată în pct. 10.2 al Contractului nr. 2022/55/B din 30 decembrie 2021, prin care acestea au convenit expres deferirea litigiilor spre soluționare Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Ucrainei. În baza acestei convenții, tribunalul arbitral a examinat litigiul privind neachitarea mărfii livrate și, prin

hotărârea din 19 iunie 2023, a dispus încasarea de la S.R.L. „Ispan – Lux” în beneficiul S.A.P. „Vesco” a sumei totale de 66 669,83 euro, constituită din datoria principală restantă și cheltuielile aferente taxei arbitrale.

15. La fel, instanța de apel a apreciat ca neîntemeiate susținerile privind pretinsa lipsă de informare asupra procedurii arbitrale și încălcarea dreptului la apărare. În acest sens, a constatat că S.R.L. „Ispan – Lux” a fost notificată în mod repetat atât prin intermediul adresei electronice indicate în contract, cât și prin scrisori recomandate expediate la sediul său, fiind comunicate documentele privind inițierea procedurii arbitrale, desemnarea arbitrului, data și locul examinării cauzei, modificarea pretențiilor și hotărârea arbitrală pronunțată. Totodată, livrarea corespondenței a fost confirmată prin dovezi electronice și informații furnizate de operatorii poștali competenți.

16. Instanța a mai reținut că procedura de notificare a fost realizată în conformitate cu Regulile Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Ucrainei, care prevăd expres posibilitatea comunicării actelor prin poștă electronică și prin scrisori recomandate, notificările fiind considerate recepționate din momentul expedierii sau al încercării de livrare.

17. În aceste condiții, instanța a conchis că debitorului i-a fost oferită posibilitatea efectivă de a participa la procedura arbitrală și de a-și exercita drepturile procesuale, iar neparticiparea acestuia nu poate constitui, prin ea însăși, un temei pentru refuzul recunoașterii și executării hotărârii arbitrale.

18. De asemenea, instanța de apel a constatat inexistența oricăruia dintre motivele de refuz prevăzute de art. 476 din Codul de procedură civilă, nefiind demonstrate lipsa valabilității convenției arbitrale, neinformarea părții împotriva căreia a fost emisă hotărârea, depășirea limitelor convenției arbitrale, constituirea nelegală a tribunalului arbitral, lipsa caracterului obligatoriu al hotărârii ori suspendarea sau anularea acesteia.

19. Totodată, a reținut că litigiul are caracter patrimonial și este susceptibil de soluționare prin arbitraj, iar recunoașterea și executarea hotărârii arbitrale nu contravin ordinii publice a Republicii Moldova.

20. Prin urmare, constatând că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de legislația națională și de Convenția de la New York din 1958 și că nu subzistă niciun impediment legal pentru recunoașterea și executarea hotărârii arbitrale străine, instanța de apel a admis cererea formulată de S.A.P. „Vesco”, a recunoscut și a încuviințat executarea silită pe teritoriul Republicii Moldova a hotărârii arbitrale din 19 iunie 2023.

21. La 6 aprilie 2026, avocatul Petrov Ruslan, acționând în interesele S.R.L. „Ispan – Lux” a depus cerere de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Sud, sediul Cahul din 31 martie 2026 prin care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei decizii cu privire la respingerea cererii S.A.P. „Vesco” privind recunoașterea și executarea pe teritoriul Republicii Moldova a hotărârii arbitrale străine emisă de Curtea de Arbitraj Comercial Internațional pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Ucrainei la 19 iunie 2023.

22. În motivarea cererii de recurs, a indicat că încheierea contestată este ilegală, fiind pronunțată cu încălcarea normelor de drept procesual și în baza unei aprecieri eronate a probelor administrate. Astfel, instanța de apel nu a efectuat o analiză completă și obiectivă a materialului probator, ignorând probe relevante și interpretând greșit împrejurările de fapt esențiale pentru examinarea cererii de recunoaștere și executare a hotărârii arbitrale străine.

23. A susținut că instanța de apel a interpretat și aplicat eronat dispozițiile art. 476 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă și ale Convenției de la New York, considerând suficientă existența convenției arbitrale și pretinsa expediere a actelor procedurale, fără a verifica dacă partea a fost informată efectiv despre procedura arbitrală și dacă a avut posibilitatea reală de a-și exercita dreptul la apărare.

24. Totodată, a apreciat critic concluzia instanței de apel potrivit căreia mesajele generate de serviciul „mailer-daemon” ar confirma livrarea documentelor expediate prin poșta electronică.

25. Astfel, din punct de vedere tehnic, mesajele de tip „Mailer-Daemon” reprezintă notificări automate privind eșecul transmiterii mesajelor și atestă imposibilitatea livrării acestora către destinatar. Prin urmare, instanța a transformat în mod eronat o probă care demonstra nereușita comunicării într-o dovadă a recepționării actelor procedurale.

26. De asemenea, a evidențiat că instanța de apel a apreciat greșit și probele referitoare la corespondența poștală. În acest sens, a reținut că soluția a fost întemeiată exclusiv pe informațiile din sistemele de urmărire ale operatorilor poștali, care indicau generic statutul „livrat”, fără existența unor avize de recepție semnate de reprezentanții debitorului.

27. A mai invocat că a prezentat documente oficiale și verificări efectuate prin sistemele poștale competente, care ar demonstra lipsa unor dovezi certe privind recepționarea efectivă a trimerilor recomandate. Totodată, a susținut că nici creditorul nu a fost în măsură să prezinte confirmări de primire sau alte dovezi echivalente privind înmânarea corespondenței.

28. A subliniat că, instanța de apel nu a examinat efectiv probele și argumentele prezentate de debitor, nu a explicat motivele pentru care le-a înlăturat și a calificat apărările acestuia drept declarative fără a efectua o analiză contradictorie a materialului probator. Or, această omisiune contravine dispozițiilor art. 130, 239 și 241 Cod de procedură civilă, precum și exigențelor dezvoltate în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la obligația instanțelor de a răspunde argumentelor esențiale ale părților.

29. A mai susținut că instanța de apel a aplicat eronat normele privind comunicarea actelor procedurale, substituind cerința legală a unei informări efective cu o prezumție formală derivată din regulamentele arbitrale.

30. La fel, a reiterat că dispozițiile art. 100, 104 și 105 Cod de procedură civilă consacră un standard minim de certitudine juridică în materia notificării, care presupune existența unor dovezi verificabile privind recepționarea actelor de către destinatar.

31. Prin urmare, simpla expediere a documentelor nu poate echivala cu comunicarea lor efectivă, iar prezumția de recepționare nu poate prevala atunci când există probe care indică contrariul.

32. A susținut că nu a participat la procedura arbitrală, nu a fost reprezentată și nu a formulat argumente în susținerea sa, iar această situație nu îi este imputabilă, ci rezultă din deficiențele procedurii de notificare.

33. Prin urmare, instanța de apel trebuia să verifice cu o rigurozitate sporită respectarea dreptului la apărare, a principiului contradictorialității și a egalității armelor, consacrate de legislația procesuală națională, de Convenția de la New York și de art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

34. Prin referința depusă de avocatul Stavila Cătălina, acționând în interesele S.A.P. „Vesco” a solicitat respingerea recursului ca neîntemeiat și menținerea încheierii Curții de Apel Sud din 31 martie 2026, apreciind că aceasta a fost pronunțată cu respectarea normelor de drept intern și internațional incidente cauzei.

35. În susținerea poziției sale, reprezentantul intimatului a indicat că argumentele formulate în cererea de recurs nu combat concluziile instanței de apel și nu întrunesc temeiurile prevăzute de art. 476 din Codul de procedură civilă pentru refuzul recunoașterii și executării unei hotărâri arbitrale străine.

36. Astfel, a invocat că instanța de apel a apreciat în mod corect materialul probator și a motivat suficient concluzia privind inexistența unor impedimente legale la recunoașterea hotărârii arbitrale.

37. Referitor la pretinsa încălcare a dreptului la apărare, s-a susținut că S.R.L. „Ispan-Lux” a fost notificată în mod corespunzător despre desfășurarea procedurii arbitrale, în conformitate cu clauza compromisorie prevăzută la pct. 10.2 din contractul nr. 2022/55/B din 30 decembrie 2021 și cu Regulile Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Ucrainei, acceptate de părți prin încheierea contractului. S-a arătat că atât reclamanta, cât și recurenta au beneficiat de posibilitatea efectivă de a participa la arbitraj și de a-și exercita drepturile procesuale.

38. În acest sens, s-a menționat că Secretariatul Curții de Arbitraj a transmis recurente, la adresa electronică XXX XXX indicată expres în contract, toate actele relevante ale procedurii arbitrale, inclusiv materialele cauzei, regulamentul arbitral, lista arbitrilor, citația pentru ședința arbitrală, actele privind desemnarea arbitrului unic, cererea de reducere a pretențiilor și hotărârea arbitrală.

39. Astfel, transmiterea acestor documente este confirmată prin mesajele automate generate de serviciul poștal electronic, iar, potrivit art. 11 alin. (5) din Regulile CACI, comunicările electronice se consideră recepționate în ziua expedierii acestora.

40. Totodată, a menționat că aceleași documente au fost expediate și prin scrisori recomandate la sediul juridic al recurente din municipiul XXX XXX, utilizând serviciile

poștale ale operatorilor „Ukrposhta” și „Poșta Moldovei”, fiind anexate extrase privind urmărirea expedierilor, din care rezultă că toate trimiterile au fost livrate la datele indicate.

41. A mai invocat că Regulile Curții de Arbitraj prevăd expres că documentele pot fi comunicate prin mijloace electronice, prin poștă recomandată sau prin alte mijloace care permit confirmarea expedierii, iar notificarea se consideră primită atât la data livrării, cât și la data înregistrării încercării de livrare ori, în cazul corespondenței electronice, la data expedierii mesajului.

42. De asemenea, părțile aveau obligația contractuală de a informa imediat Secretariatul arbitral despre orice modificare a datelor de contact, obligație pe care recurenta nu a demonstrat că ar fi respectat-o.

43. În ceea ce privește invocarea ordinii publice ca temei de refuz al recunoașterii și executării hotărârii arbitrale, reprezentantul intimatului a susținut că recurenta reiterează aceleași argumente referitoare la pretinsa încălcare a dreptului la apărare, fără a demonstra existența unei încălcări grave și manifeste a ordinii publice a Republicii Moldova.

44. A reținut că, potrivit art. 476 alin. (2) lit. b) din Codul de procedură civilă, precum și Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 9 decembrie 2013 și Ghidului privind interpretarea Convenției de la New York din 1958, noțiunea de ordine publică vizează exclusiv încălcări esențiale ale principiilor fundamentale de drept și ale ideii de justiție, iar simplul dezacord al debitorului cu soluția arbitrală nu poate justifica refuzul recunoașterii acesteia.

45. În acest context, a invocat că recunoașterea unei hotărâri arbitrale străine nu poate fi refuzată decât în cazul unor încălcări substanțiale, efective și flagrante ale ordinii publice, iar neparticiparea unei părți la arbitraj, în condițiile în care aceasta a fost legal notificată, nu constituie un asemenea motiv.

46. Astfel, hotărârile arbitrale străine beneficiază de autoritate de lucru judecat și de forță executorie, iar recurenta nu a prezentat argumente pertinente care să justifice înlăturarea acestor efecte juridice.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

47. Art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

48. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

49. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

50. Art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: b) să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.”

51. Art. 475 din Codul de procedură civilă:

„(1) În sensul prezentului capitol, o hotărîre arbitrală este considerată ca fiind străină dacă: a) este pronunțată pe teritoriul unui stat străin; sau b) este emisă pe teritoriul Republicii Moldova, dar legea aplicată procedurii arbitrale este a unui stat străin.

(2) Poate fi recunoscută și executată în Republica Moldova o hotărîre arbitrală străină emisă, în conformitate cu o convenție arbitrală, pe teritoriul unui stat străin care este parte la Convenția privind recunoașterea și executarea sentințelor arbitrale străine, adoptată la New York la 10 iunie 1958, precum și o hotărîre arbitrală străină ale cărei recunoaștere și executare sînt reglementate fie prin tratatul internațional la care Republica Moldova este parte, fie în baza principiului reciprocității în ceea ce privește efectele hotărîrii arbitrale străine.

(3) Partea care invocă o hotărîre arbitrală străină poate solicita: a) recunoașterea și executarea silită a hotărîrii arbitrale străine; sau b) doar recunoașterea hotărîrii arbitrale străine pentru a invoca autoritatea de lucru judecat, fără a avea dreptul de executare ulterioară a hotărîrii recunoscute.”

52. Art. 475¹ din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de recunoaștere și executare a hotărîrii arbitrale străine se prezintă curții de apel în a cărei circumscripție se află domiciliul/reședința sau sediul părții împotriva căreia este invocată hotărîrea arbitrală străină, iar în cazul în care aceasta nu are domiciliul/reședința sau sediul în Republica Moldova ori domiciliul/reședința sau sediul acesteia nu sînt cunoscute – curții de apel în a cărei circumscripție sînt situate bunurile acesteia.

(2) În cererea de recunoaștere și executare a hotărîrii arbitrale străine se indică: a) numele sau denumirea solicitantului ori a reprezentantului său, dacă cererea este depusă de către acesta, domiciliul/reședința sau sediul, după caz; b) numele sau denumirea părții împotriva căreia este invocată hotărîrea arbitrală străină, domiciliul/reședința sau sediul, după caz; c) data la care hotărîrea arbitrală străină a devenit executorie pentru părți, dacă aceasta nu rezultă din textul hotărîrii. Cererea poate conține și alte informații, inclusiv numerele de telefon și fax, adrese ale poștei electronice, dacă acestea sînt necesare pentru examinarea corectă și la timp a cauzei.

(3) La cererea de recunoaștere și executare a hotărîrii arbitrale străine se anexează: a) originalul hotărîrii arbitrale sau o copie de pe aceasta legalizată în modul stabilit; b) originalul convenției arbitrale sau o copie de pe aceasta legalizată în modul stabilit; c) adițional, în caz de necesitate, se va prezenta o declarație pe propria răspundere privind faptul dacă și în ce măsură hotărîrea arbitrală a fost executată.

(4) Actele prevăzute la alin.(3) lit.a) și b) se prezintă în formă apostilată, dacă emană din statele care au semnat sau aderat la Convenția cu privire la suprimarea cerinței supralegalizării actelor oficiale străine, încheiată la Haga la 5 octombrie 1961, sau în formă supralegalizată, dacă emană din celelalte state. Actele respective sînt scutite de supralegalizare sau apostilare dacă emană dintr-un stat cu care Republica Moldova are încheiat un tratat care nu prevede supralegalizarea sau apostilarea.

(5) Dacă documentele prevăzute la alin.(3) nu sînt redactate în limba română a Republicii Moldova, partea care solicită recunoașterea și executarea hotărîrii arbitrale străine trebuie să prezinte o traducere a acestora în limba română. Traducerea trebuie să fie efectuată în condițiile Legii nr.264-XVI din 11 decembrie 2008 privind autorizarea și plata interpreților și traducătorilor antrenați de Consiliul Superior al Magistraturii, de Ministerul Justiției, de organele procuraturii, organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, de notari, avocați și de executorii judecătorești și să fie legalizată în modul stabilit.

(6) Cererea de recunoaștere și executare a hotărîrii arbitrale străine pe teritoriul Republicii Moldova poate fi înaintată în termen de 3 ani de la data la care hotărîrea arbitrală străină a devenit

obligatorie în conformitate cu legea statului unde a avut loc arbitrajul. Repunerea în termen, în cazul în care acesta a fost omis din motive întemeiate, este reglementată de art.116.

(7) Cererea de recunoaștere și executare a hotărârii arbitrale străine se supune taxei de stat și/sau taxei de timbru în condițiile legii.”

53. Art. 475² alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de recunoaștere și executare a hotărârii arbitrale străine se examinează în ședință publică, cu înștiințarea părților privind locul, data și ora examinării. Neprezentarea din motive neîntemeiate a părții împotriva căreia este invocată hotărârea arbitrală străină și în privința căreia au fost îndeplinite condițiile de citare legală nu împiedică examinarea cererii. În cazul în care debitorul solicită instanței judecătorești amânarea datei examinării cererii și această solicitare este recunoscută de către instanța judecătorească ca fiind întemeiată, instanța judecătorească amână data examinării și înștiințează ambele părți despre aceasta.”

54. Art. 475³ alin. (1), (2) și (3) din Codul de procedură civilă:

„(1) După ascultarea explicațiilor părților și examinarea probelor prezentate de acestea, instanța judecătorească emite o încheiere integrală: a) cu privire la recunoașterea și încuviințarea executării silită a hotărârii arbitrale străine sau cu privire la refuzul de a încuviința executarea silită a hotărârii arbitrale străine; b) cu privire la recunoașterea hotărârii arbitrale străine, fără posibilitatea executării ulterioare a acesteia, sau cu privire la refuzul de a recunoaște hotărârea arbitrală străină, conform solicitării părții care invocă această hotărâre.

(2) Încheierea judecătorească emisă în conformitate cu alin.(1) se eliberează părților prezente în ședință. Instanța remite încheierea integrală părților care nu au fost prezente în ședință în termen de 5 zile de la emitere.

(3) Încheierea judecătorească emisă în conformitate cu alin.(1) poate fi atacată cu recurs în ordinea și în termenele prevăzute de prezentul cod.”

55. Art. 2 alin. (1) din Convenția cu privire la recunoașterea și executarea sentințelor arbitrale străine din 10 iunie 1958:

„Fiecare din Statele contractante recunoaște convenția scrisă prin care părțile se obliga sa supună unui arbitraj toate diferendele sau anumite diferende care s-au ivit sau ar putea să se ivească între ele privind un raport de drept determinat, contractual sau necontractual, referitor la o problemă susceptibilă de a fi reglementată pe calea arbitrajului.”

56. Art. 3 din Convenția cu privire la recunoașterea și executarea sentințelor arbitrale străine din 10 iunie 1958:

„Fiecare din Statele contractante va recunoaște autoritatea unei sentințe arbitrale și va acorda executarea acestei sentințe conform regulilor de procedura în vigoare pe teritoriul unde sentința este invocată în condițiile stabilite în articolele următoare. Pentru recunoașterea sau executarea sentințelor arbitrale cărora se aplică prezenta Convenție nu vor fi impuse condițiuni mult mai riguroase, nici cheltuieli de judecată mult mai ridicate, decât acelea care sînt impuse pentru recunoașterea sau executarea sentințelor arbitrale naționale..”

57. Art. 4 alin. (1) din Convenția cu privire la recunoașterea și executarea sentințelor arbitrale străine din 10 iunie 1958:

„Pentru a obține recunoașterea și executarea arătată în articolul precedent, partea care cere recunoașterea și executarea trebuie să producă odată cu cererea: a) originalul sentinței autentificat în mod convenit, sau o copie a acestui original intrunind condițiile cerute pentru autenticitatea sa;

b) originalul convenției arătate în articolul II sau o copie întrunind condițiile cerute pentru autenticitatea sa.”

58. Art. 5 din Convenția cu privire la recunoașterea și executarea sentințelor arbitrale străine din 10 iunie 1958:

„(1) Recunoașterea și executarea sentinței nu vor fi refuzate, la cererea părții contra căreia ea este invocată, decât dacă aceasta face dovada în fața autorității competente a țării unde recunoașterea și executarea sînt cerute: a) ca părțile la convenția amintită în articolul II, erau, în virtutea legii aplicabilă lor, lovite de o incapacitate, sau ca convenția menționată nu este valabilă în virtutea legii căreia părțile au subordonat-o, sau în lipsa unor indicații în acest sens, în virtutea legii țării în care sentința a fost data; sau b) ca partea împotriva căreia este invocată sentința nu a fost informată în mod convenit despre desemnarea arbitrilor sau despre procedura de arbitraj, sau ca i-a fost imposibil, pentru un alt motiv, să-și pună în valoare mijloacele sale de apărare; sau c) ca sentința se referă la un diferend nementionat în compromis, sau care nu intră în prevederile clauzei compromisorii, sau ca ele conțin hotărîri care depășesc prevederile compromisului, sau ale clauzei compromisorii; totuși, dacă dispozițiile sentinței care au legătură cu problemele supuse arbitrajului pot fi disjuncte de cele care au legătură cu probleme care nu sînt supuse arbitrajului, primele pot fi recunoscute și executate; sau d) ca constituirea tribunalului arbitral sau procedura de arbitraj nu a fost conformă cu convenția părților, sau, în lipsa de convenție, ca ea nu a fost conformă cu legea țării în care a avut loc arbitrajul; sau e) ca sentința nu a devenit încă obligatorie pentru părți sau a fost anulată sau suspendată de o autoritate competentă a țării în care, sau după legea căreia, a fost data sentința.

(2) Recunoașterea și executarea unei sentințe arbitrale vor putea fi, de asemenea, refuzate dacă autoritatea competentă a țării în care se cere recunoașterea și executarea constata: a) ca în conformitate cu legea acestei țări obiectul diferendului nu este susceptibil a fi reglementat pe calea arbitrajului; sau b) ca recunoașterea sau executarea sentinței ar fi contrară ordinei publice a acestei țări.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

59. Încheierea contestată a fost pronunțată la 31 martie 2026, însă materialele cauzei nu conțin dovezi care să ateste data comunicării acesteia către S.R.L. „Ispan – Lux”, lipsind inclusiv confirmarea recepționării. În aceste circumstanțe, recursul declarat la 6 aprilie 2026 urmează a fi considerat depus în termenul legal.

60. Examinând motivele invocate în cererea de recurs, în raport cu actele și lucrările dosarului, precum și prin prisma dispozițiilor legale incidente, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că recursul este întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea integrală a încheierii Curții de Apel Sud, sediul Cahul din 31 martie 2026 și trimiterea spre rejudecare a chestiunii soluționate prin încheierea casată.

61. Cu titlu preliminar, Colegiul civil reține că procedura de recunoaștere și executare a unei hotărâri arbitrale străine nu constituie o cale de rejudecare a litigiului soluționat de tribunalul arbitral și nici un mecanism prin care instanța națională poate proceda la reaprecierea probelor administrate în arbitraj ori la verificarea temeiniciei soluției pronunțate asupra fondului raportului juridic litigios.

62. În jurisprudența sa constantă, Curtea Supremă de Justiție a statuat că procedura de recunoaștere și executare a unei hotărâri arbitrale străine nu poate fi transformată într-un control asupra fondului litigiului arbitral, instanța națională fiind limitată la verificarea

existenței motivelor de refuz prevăzute expres de art. 476 din Codul de procedură civilă și art. V din Convenția de la New York din 10 iunie 1958.

63. În acest sens, prin decizia din 7 decembrie 2022, pronunțată în cauza S.A. „Belaz” împotriva Î.C.S. „CBS Motors” S.R.L. (dosarul nr. 2r-549/22), Curtea Supremă de Justiție a reținut că verificarea condițiilor de regularitate a unei hotărâri arbitrale străine se realizează în cadrul unui control judiciar limitat, care exclude posibilitatea reexaminării în fond a litigiului și a reaprecierii probelor administrate în arbitraj.

64. Totodată, în aceeași cauză, Curtea Supremă de Justiție a subliniat că instanța sesizată cu cererea privind recunoașterea și executarea hotărârii arbitrale străine are competența de a verifica exclusiv existența sau inexistența temeiurilor de refuz prevăzute de lege, fără a substitui tribunalul arbitral în aprecierea faptelor și a probelor care au stat la baza hotărârii arbitrale.

65. Astfel, Completul de judecată reține că în examinarea unei asemenea cereri, instanța urmează să verifice dacă sunt întrunite condițiile legale privind recunoașterea și executarea hotărârii arbitrale străine și dacă nu este incident vreunul dintre motivele care justifică refuzul încuviințării executării.

66. În acest scop, instanța va verifica, după caz, existența și valabilitatea convenției arbitrale, caracterul obligatoriu al hotărârii arbitrale, respectarea dreptului părților la apărare și a principiului contradictorialității în procedura arbitrală, conformitatea constituirii tribunalului arbitral și a desfășurării arbitrajului cu voința părților ori cu legea locului arbitrajului, precum și inexistența unei hotărâri de anulare sau suspendare pronunțate de autoritatea competentă a statului în care hotărârea a fost emisă.

67. Totodată, instanța este obligată să verifice, din oficiu, dacă litigiul este susceptibil de soluționare pe calea arbitrajului potrivit legislației Republicii Moldova și dacă recunoașterea ori executarea hotărârii arbitrale nu contravine ordinii publice a Republicii Moldova, aceste două motive constituind limitele fundamentale ale controlului exercitat de instanța națională.

68. Completul de judecată subliniază că noțiunea de ordine publică, în sensul Convenției de la New York și al legislației naționale, are un caracter restrictiv și vizează exclusiv încălcări grave ale principiilor fundamentale de drept, ale ordinii constituționale, ale drepturilor fundamentale sau ale normelor imperative esențiale ale sistemului juridic al Republicii Moldova. Ea nu poate servi drept temei pentru reevaluarea constatărilor de fapt ori a modului de aplicare a dreptului material de către tribunalul arbitral.

69. În egală măsură, eventualele erori de fapt sau de drept imputate tribunalului arbitral, interpretarea pretins greșită a contractului, aprecierea probelor ori stabilirea situației de fapt nu constituie motive de refuz al recunoașterii și executării, întrucât acestea țin de fondul litigiului, asupra căruia instanța nu este competentă să se pronunțe.

70. Prin urmare, soluționarea prezentei cereri se va realiza exclusiv prin prisma condițiilor prevăzute de Convenția de la New York, de Codul de procedură civilă și de

Legea nr. 23/2008, fără a proceda la rejudecarea fondului cauzei arbitrale, instanța urmând să stabilească doar dacă există vreun impediment legal care justifică refuzul recunoașterii și încuviințării executării hotărârii arbitrale străine.

71. La caz, Completul de judecată reține că argumentul central expus de recurent constă în faptul că S.R.L. „Ispan – Lux” nu a fost informată în mod corespunzător despre desfășurarea procedurii arbitrale, fiind încălcat astfel dreptul acesteia la apărare, motiv de refuz al recunoașterii și executării hotărârii arbitrale, prevăzut de art. 476 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă și art. V alin. (1) lit. b) din Convenția de la New York din 10 iunie 1958.

72. În esență, recurenta a susținut că nu a participat la procedura arbitrală desfășurată în cauza nr. 45/2023, întrucât nu a recepționat actele procedurale expediate de Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Ucrainei.

73. Totodată, recurenta a contestat concluziile instanței privind comunicarea prin poșta electronică, arătând că mesajele automate de tip „Mailer-Daemon” nu confirmă recepționarea corespondenței, ci, dimpotrivă, indică imposibilitatea transmiterii acesteia.

74. Verificând actele dosarului, Completul de judecată reține că ședința Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Ucrainei din 26 mai 2023 s-a desfășurat în lipsa reprezentantului S.R.L. „Ispan – Lux”, împrejurare care impunea instanței de apel obligația de a verifica cu o exigență sporită dacă partea împotriva căreia a fost pronunțată hotărârea arbitrală a fost informată în mod efectiv despre desemnarea arbitrului și despre desfășurarea procedurii arbitrale, iar nu doar dacă actele au fost expediate.

75. Astfel, din materialele cauzei rezultă că secretariatul Curții de Arbitraj Comercial Internațional a expediat către S.R.L. „Ispan – Lux”, atât la sediul acesteia din municipiul XXX XXX, cât și la adresa de poșta electronică XXX XXX, indicată de părți în contractul nr. 2022/55/B din 30 decembrie 2021, copii ale cererii de arbitraj, materialele dosarului, actele privind constituirea tribunalului arbitral, citațiile pentru ședințele arbitrale și celelalte acte procedurale.

76. Totuși, materialele cauzei nu conțin dovezi concludente care să confirme recepționarea efectivă a acestor acte de către destinatar.

77. Prin urmare, deși la dosar sunt anexate extrase privind urmărirea trimitărilor poștale cu numerele RG040764001UA, RG040763235UA și RH040081529UA, acestea nu sunt însoțite de avize de recepție, confirmări de înmânare, semnături ale destinatarului ori alte înscrisuri oficiale din care să rezulte, fără echivoc, că respectivele trimiteri au fost remise reprezentantului S.R.L. „Ispan – Lux”.

78. Mai mult, verificând informația publică disponibilă pe portalul oficial al Î.S. „Poșta Moldovei” relevă că, în privința expedierilor menționate, operațiunile privind sosirea trimitărilor la oficiul de distribuție și însăși livrarea acesteia sunt înregistrate la aceeași dată și la aceeași oră.

79. Colegiul civil atestă că o asemenea succesiune a operațiunilor ridică îndoieli obiective cu privire la exactitatea informațiilor reflectate în sistemul de urmărire, întrucât, în mod obișnuit, primirea trimiterii la oficiul poștal și remiterea acesteia destinatarului reprezintă operațiuni distincte, desfășurate succesiv, iar nu simultan.

80. În aceste condiții, simplele informații generate de sistemele electronice de tracking nu pot constitui, prin ele însele, dovada incontestabilă a comunicării efective a actelor procedurale, în lipsa unor înscrisuri care să confirme înmânarea corespondenței persoanei îndreptățite să o primească.

81. Or, în materia recunoașterii și executării hotărârilor arbitrale străine, existența unei notificări efective reprezintă o condiție esențială pentru respectarea dreptului la apărare și a principiului contradictorialității.

82. La fel, Completul de judecată reține că concluzia instanței de apel referitoare la pretinsa comunicare valabilă prin intermediul poștei electronice nu poate fi reținută.

83. Astfel, împrejurarea că secretariatul Curții de Arbitraj a expediat actele procedurale la adresa electronică indicată în contract nu este suficientă, prin ea însăși, pentru a demonstra că mesajele au fost recepționate de destinatar.

84. Mai mult, în condițiile în care recurenta a invocat că mesajele automate de tip „Mailer-Daemon” confirmă imposibilitatea transmiterii corespondenței electronice, iar nu livrarea acesteia, instanța de apel era obligată să analizeze în concret conținutul acestor înscrisuri și semnificația lor tehnică, nefiind suficientă simpla constatare că mesajele au fost expediate.

85. În același timp, Completul de judecată subliniază că nici regulile procedurale ale instituției arbitrale și nici clauzele contractuale privind modalitatea comunicării actelor nu exonerează instanța națională de obligația de a verifica, în cadrul controlului prevăzut de art. 476 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, dacă partea împotriva căreia este invocată hotărârea arbitrală a beneficiat, în mod real și efectiv, de posibilitatea de a participa la procedura arbitrală și de a-și exercita dreptul la apărare.

86. Or, în prezenta cauză, Curtea de Apel Sud, sediul Cahul, limitându-se la a reține existența extraselor privind urmărirea trimiterilor poștale și a mesajelor expediate prin poșta electronică, nu a verificat dacă aceste înscrisuri confirmă recepționarea efectivă a actelor procedurale și nici nu a înlăturat dubiile generate de lipsa confirmărilor de primire.

87. Prin urmare, Completul de judecată reține că instanța de apel nu a întreprins demersurile necesare pentru elucidarea acestor împrejurări, deși, în contextul criticilor formulate de debitor și al inexistenței unor dovezi certe de recepționare, era necesar să solicite de la Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Ucrainei actele care au stat la baza concluziei privind notificarea părții, inclusiv avizele de recepție, dovezile de înmânare, confirmările emise de operatorii poștali sau orice alte înscrisuri oficiale aflate în dosarul arbitral, susceptibile să demonstreze comunicarea efectivă a actelor procedurale.

88. În consecință, Completul de judecată constată că instanța de apel nu a verificat în mod complet și efectiv una dintre condițiile esențiale prevăzute de art. 476 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă și art. V alin. (1) lit. b) din Convenția de la New York, limitându-se la o apreciere formală a probelor administrate.

89. În aceste condiții, concluzia Curții de Apel Sud, sediul Cahul privind respectarea dreptului recurente la apărare apare ca fiind prematură și insuficient fundamentată, împrejurare ce împiedică instanța de recurs să constate că au fost întrunite toate condițiile legale pentru recunoașterea și executarea hotărârii arbitrale străine.

90. Totodată, la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să înlăture deficiențele constatate, să administreze toate probele necesare pentru stabilirea modului în care au fost comunicate actele procedurale în cadrul arbitrajului, să verifice existența unor dovezi verosimile privind recepționarea efectivă a corespondenței poștale și electronice de către S.R.L. „Ispan – Lux”, inclusiv prin solicitarea actelor relevante din dosarul arbitral gestionat de Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Ucrainei, după care să procedeze la o nouă examinare a cererii prin prisma tuturor condițiilor prevăzute de art. 476 din Codul de procedură civilă și art. V din Convenția de la New York din 10 iunie 1958.

91. Astfel, Curtea Supremă de Justiție concluzionează că încheierea Curții de Apel Sud, sediul Cahul din 31 martie 2026 a fost pronunțată fără verificarea deplină a circumstanțelor relevante pentru soluționarea cererii, motiv pentru care aceasta urmează a fi casată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la aceeași instanță, în alt complet de judecată.

92. În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Admite recursul declarat de avocatul Petrov Ruslan, în interesele S.R.L. „Ispan – Lux”.

Casează integral încheierea Curții de Apel Sud, sediul Cahul din 31 martie 2026, pronunțată în cauza privind cererea Societății pe Acțiuni Private „Vesco” de recunoaștere și executare pe teritoriul Republicii Moldova a hotărârii arbitrale străine emise de Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Ucrainei la 19 iunie 2023, cu trimiterea cauzei spre rejudecare Curții de Apel Sud, sediul Cahul, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

/semnătură/

Stela Procopciuc

Judecători

/semnătură/

Elena Croitor

/semnătură/

Ion Munteanu